

Redegørelse om inspektion i AkademikerPension

Finanstilsynet var i perioden maj til august 2019 på inspektion i AkademikerPension.

På inspektionen blev pensionskassens væsentligste områder gennemgået med fokus på forretningsmodellen og med vægt på de områder, der har den største risiko. Inspektionen omfattede bl.a. ledelse og organisation, investeringer, risikostyring, solvensforhold, forsikringsforretning og outsourcing.

Sammenfatning og vurdering

Pensionskassen administrerer pensionsordninger for 140.000 medlemmer. Pensionskassen udbyder gennemsnitsrenteprodukter med ret til bonus og et markedsrenteprodukt. Gennemsnitsrenteprodukterne har grundlagsrenter på mellem -0,75 pct. og 4,25 pct., hvor hovedparten af ordningerne er tegnet på et betinget garanteret grundlag med en rente på -0,75 pct.

Pensionskassens forretningsmodel - Opbygning af egenkapital

Pensionskassen fik en risikooplysning i forhold til pensionskassens forretningsmodel. Forretningsmodellen bygger på en tilsluttet opbygning af egenkapital og en fordeling af midler på baggrund af en systematisk udbetaling af pensionistillæg fra egenkapitalen. Det indebærer, at en væsentlig andel af pensionsydelse stammer fra fordelingen af midlerne i egenkapitalen. Finanstilsynet finder, at det medfører en risiko for, at ikke alle medlemmernes interesser varetages på tilstrækkelig vis, idet udlodning af tillægspension afhænger af nuværende og fremtidige bestyrelsers beslutninger.

Finanstilsynet har konstateret, at pensionskassen i 2016 har ændret princip for fordelingen af egenkapitalen. Før 2016 blev midlerne i egenkapitalen fordelt ud fra et ønske om at fastholde de udmeldte pensioner. Siden 2016 er midlerne blevet fordelt ud fra størrelsen på medlemmernes depoter. Finanstilsynet gav pensionskassen en påtale for ikke at have givet korrekte oplysninger om tilgangen til fordeling af egenkapitalen i den redegørelse, som pensionskassen indsendte til Finanstilsynet som opfølgning på inspektionen i 2014.

Produktudvikling og -styring

Finanstilsynet finder, at en pensionskasses bestyrelse skal definere de udbudte produkter tydeligt, så medlemmernes pensionsydelse udgør et klart udgangspunkt for styringen af produkterne. Det indebærer, at bestyrelsen kvalificerer sine ønsker og sikrer, at styringen omfatter alle dele af medlemmernes pensionsydelse.

Pensionskassen har som målsætning, at medlemmerne skal have høje stabile pensioner. Finanstilsynet konstaterede, at der ikke er en konkret målsætning for hvilken stabilitet, der skal være i medlemmernes pensionsydelse. Finanstilsynet gav i lyset heraf pensionskassen en risikoplysning vedr. risikoen for, at medlemmerne vil opleve en anden pensionsydelse end bestyrelsen har tiltænkt. Pensionskassen blev bedt om at redegøre for, hvordan pensionskassen sikrer, at ydelserne er veldefinerede, og sikrer at ydelserne er udgangspunktet for pensionskassens styring.

Pensionskassen fik i relation til styringen af produkterne påbud om at sikre, at risikostyringssystemet dækker aktiv-passiv styring med henblik på at reducere risikoen for, at pensionskassen ikke lever op til medlemmernes forventninger til deres pensionsniveau i fremtiden, og at den strategi, der er valgt i forhold til pensionsudbetalingerne, følges.

Finanstilsynet påbød endvidere pensionskassen at anmelde regler for fordeling af egenkapitalens eventuelle over- og underskud på udjævningskonti i markedsrenteproduktet, som sikrer en rimelig fordeling af resultaterne.

Derudover fik pensionskassen påbud om at sikre, at der er etableret effektive procedurer, som kan understøtte pensionskassens identifikation af risici i forbindelse med fastlæggelsen af investeringsstrategien. Det indebærer at sikre begrundelse for og dokumentation af valgene af de anvendte forudsætninger.

Investering

Pensionskassens ordninger bygger på kollektive og solidariske principper. Der har været drøftelser på inspektionen om anvendelsen af en fælles investeringsstrategi for alle medlemmer i lyset af, at pensionskassen udbyder forskellige produkter med f.eks. forskellige garantiniveauer. Derudover har pensionskassens inddragelse af ansvarlighed i forskellige investeringsbeslutninger været drøftet.

Finanstilsynet finder, at pensionskassen løbende skal have fokus på konsekvenserne af at gøre brug af en fælles investeringsstrategi, samt på hvilke konsekvenser inddragelse af ansvarlighed, som fører til fravalg af investeringer, kan have.

Finanstilsynet vil forsætte dialogen med pensionskassen om anvendelse af en fælles investeringsstrategi. I forhold til inddragelse af ansvarlighed, har Finanstilsynet understreget vigtigheden af, at fravalg ikke bliver statiske, og at pensionskassen fortsætter med at vurdere potentielle konsekvenser af fravalgene løbende for bl.a. at sikre opfyldelse af prudent person princippet.

Pensionskassen fik påbud om at sætte en ramme for investeringsporteføljens samlede eksponering mod vega-risikoen (optionsrisiko) i konverterbare real-kreditobligationer samt at sætte en ramme for investeringsporteføljens samlede gearing.

Pensionskassen fik derudover påbud om at sikre, at bestyrelsesrapporteringen indeholder oplysning om udnyttelsen af alle investeringsrammerne over tid, så bestyrelse løbende kan vurdere, i hvilken grad rammerne er udnyttet.

Pensionskassen blev derudover påbudt at fastsætte en politik for udlån og politik og procedurer for securitiseringer.

Vedrørende måling og rapportering af investeringsafkastet blev pensionskassen påbudt at fastsætte et sammenligningsgrundlag, der i højere grad afspejler, at obligationsporteføljen forventes at give et merafkast på grund af gearing.

Forsikringsmæssige forhold

Pensionskassen fik påbud om at sikre, at medlemmerne på deres årlige oversigt får oplysninger om de elementer, som den samlede ydelse består af samt den risiko, der er forbundet med de enkelte elementer.

Pensionskassen fik også påbud om at benytte en passende model til fastlæggelse af bedste skøn over invalideintensiteter, så modellen fører til en rimelig bonusudlodning og er i overensstemmelse med pensionskassens målsætning om, at risikodækningerne sælges til kostpris.

Derudover fik pensionskassen påbud om at sikre, at den risikoforrentning, der fastsættes, inddrager alle relevante risici.

Finanstilsynet konstaterede, at pensionskassens anmeldte og udmeldte genkøbsværdier er baseret på depotværdien samt midler fra egenkapitalen. Den udmeldte genkøbsværdi er ikke afspejlet i opgørelsen af genkøbsværdien i beregningen af hensættelser. Pensionskassen fik derfor påbud om at anmelde grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser såvel for den enkelte forsikringsaftale som for selskabet som helhed, så beregningen af livsforsikringshensættelser afspejler pensionskassens anmeldte praksis for udbetalinger ved genkøb.

Pensionskassen fik derudover påbud om at redegøre for, at de margener, som pensionskassen anvender i tegningsgrundlaget for den garanterede og betinget garanterede ordning, er passende i forhold til, at kravet til grundlaget er, at det skal være betryggende.

Politikker og retningslinjer

Pensionskassen fik påbud om at fastlægge, hvilke typer af sager, der er egnede til behandling på et skriftligt eller elektronisk bestyrelsesmøde.

Endvidere fik pensionskassen påbud om at udarbejde en funktionsbeskrivelse for den ansvarshavende aktuar, der overordnet angiver fordelingen af opgaver og de overordnede retningslinjer for den ansvarshavende aktuars uddelegering af opgaver.

Opgørelse af kapitalkrav og hensættelser til solvens

Pensionskassen blev påbudt at opdele kontrakterne på policeniveau i kapitalkravsregningen ud fra, om den enkelte police vil give pensionskassen en indtægt eller en udgift i tilfælde af, at policetageren dør.

Endvidere blev pensionskassen påbudt at opgøre risikomargen retvisende således, at risikomargenen afspejler de betalingsstrømme, som ordningerne genererer, helt til ordningerne er ophørt. Beregningen skal foretages under hensyntagen til væsentlige produktkarakteristika.

Pensionskassen havde ultimo 2019 et solvenskapitalkrav på 8,8 mia. kr. og en solvensgrad på 302 pct.